



Αθήνα, 13 Μαρτίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Συνεχίζουν να εξαπλώνονται ραγδαία τα χωροκατακτητικά είδη στη Μεσόγειο, δημιουργώντας ανυπέρβλητα προβλήματα στους αλιείς της Κρήτης»

Επανερχόμαστε για το θέμα της ταχείας εξάπλωση εισβολικών χωροκατακτητικών ειδών στην Μεσόγειο, το οποίο απειλεί την βιωσιμότητα του κλάδου των αλιέων και θέτει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Είδη ψαριών, όπως ο λαγοκέφαλος, που έχουν περάσει στη Μεσόγειο από τη Διώρυγα του Σουέζ, διαταράσσουν σε μεγάλο βαθμό την οικολογική ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος.

Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο στις παράκτιες περιοχές της Κρήτης, στις οποίες οι πληθυσμοί καταγράφουν ιδιαίτερα ανησυχητική αύξηση. Η αλίευση του τοξικού ψαριού, σύμφωνα με μαρτυρίες αλιέων (επαγγελματιών & ερασιτεχνών) είναι καθημερινό φαινόμενο, ενώ πολύ συχνή είναι και η αλίευσή του από πολίτες, που εξασκούν το ψάρεμα ως χόμπι (καλάμι ψαρέματος/ ψαροντούφεκο).

Στην περίπτωση των επαγγελματιών αλιέων υπάρχουν και εκτεταμένες ζημιές τόσο στα αλιεύματα, όσο και στα εργαλεία που χρησιμοποιούν. Χαρακτηριστικό είναι το πρόσφατο παράδειγμα στην Χερσόνησο Ηρακλείου, όπου αλίεας έπαθε ολική καταστροφή, σε δίχτυα και εξοπλισμό, από 500 κιλά λαγοκέφαλων που πιάστηκαν σε αυτά.

Έχουμε προβεί σε επανειλημμένες κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις για το θέμα. Στις 12/06/2020 καταθέσαμε ερώτηση με θέμα: «Η διατήρηση της βιοποικιλότητας στη Μεσόγειο, μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών, λόγω κλιματικής αλλαγής, όπως το λεοντόψαρο και ο λαγοκέφαλος». Ακολούθησε

επόμενη ερώτηση για το ίδιο θέμα τον Ιούνιο του 2021 με θέμα: «Προβλήματα στην αλιεία από την εξάπλωση εισβολικών χωροκατακτητικών ειδών. Ραγδαία εξάπλωση Λαγοκέφαλων στη Μεσόγειο».

Επανήλθαμε με Ερώτησή μας τον Μάρτιο του 2022, με θέμα «Τα εισβολικά χωροκατακτητικά είδη συνεχίζουν να εξαπλώνονται ραγδαία στη Μεσόγειο, δημιουργώντας ανυπέρβλητα προβλήματα στους αλιείς της Κρήτης», ενώ ερώτηση καταθέσαμε και στις 4 Νοεμβρίου στις 2022 με θέμα: «Ανάγκη άμεσης λήψης μέτρων με σκοπό τον περιορισμό του πληθυσμού εισβολικών χωροκατακτητικών ειδών, όπως ο λαγοκέφαλος, που συνεχίζουν να εξαπλώνονται ραγδαία, δημιουργώντας ανυπέρβλητα προβλήματα στους αλιείς της Κρήτης, αλλά και σε νότιες νησιωτικές περιοχές, καθώς και στις ΝΑ ακτές της Πελοποννήσου».

Αν και υπήρξαν κάποιες απαντήσεις και προτάσεις, η εξάπλωση των ειδών, όχι μόνο δεν έχει ελεγχθεί, αντίθετα οι πληθυσμοί τους πολλαπλασιάστηκαν, ενώ τα περιστατικά που αναφέρονται είναι εξαιρετικά ανησυχητικά.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 531/2015 δίνεται η δυνατότητα στο ΕΤΘΑ ώστε να υπάρξουν επιλέξιμες δαπάνες για τη χαρτογράφηση, την πρόληψη και την αποτροπή εξάπλωσης των Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών (ΧΞΕ).

Τον Ιούνιο του 2019 υπογράφηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ η σχετική πρόσκληση ύψους 2 εκ € για την "Προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και καθεστώτα αντιστάθμισης στο πλαίσιο των βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων". (ΑΔΑ: 6Γ144653ΠΓ-ΝΝΓ)

Το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (από το 2020 έως και το 2023) γνωρίζουμε ότι υλοποιούνται προγράμματα για την Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων καταγραφής χαρτογράφησης και περιορισμού των πληθυσμών των εισβολικών ειδών Λαγοκέφαλου και Λεοντόψαρου στις Ελληνικές θάλασσες, μελέτη οικονομικών επιπτώσεων επί των αλιείων, μελέτη της τετροδοτοξίνης και μεθόδων αποτοξίνωσης και αξιοποίησης της όπως και αξιοποίησης της βιομάζας του λαγοκέφαλου.

Επίσης, ιδιαίτερα ελπιδοφόρο είναι το παράδειγμα της Κύπρου, όπου επιδοτήθηκαν οι αλιείς από το κράτος για την αλίευση του συγκεκριμένου είδους, με σκοπό να μειωθούν οι πληθυσμοί του ψαριού. Η πρακτική αυτή είχε θετικά αποτελέσματα, με τον πληθυσμό του τοξικού ψαριού να μειώνεται και τους αλιείς να έχουν ένα σημαντικό έσοδο.

Άλλωστε, έχει ήδη κατατεθεί στο Υπουργείο αντίστοιχη μελέτη που εκπόνησε η ερευνητική ομάδα του ΕΛΚΕΘΕ για την Π.Ε. Λασιθίου με τη χρηματοδότηση της Περιφέρειας Κρήτης.

Επειδή, το φαινόμενο επιμένει και τα προβλήματα που δημιουργούνται στους αλιείς εντείνονται.

Επειδή, πλήττεται σοβαρά η αλιεία στην περιοχή της Μεσογείου και προκαλούνται ζημιές στα αλιεύματα, και στα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι επαγγελματίες αλιείς.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός

1. Εφόσον μέχρι τώρα απέτυχε ο περιορισμός των πληθυσμών των ειδών αυτών, σε ποιες ενέργειες θα προβεί ώστε να υπάρξει το επιθυμητό αποτέλεσμα;
2. Προτίθεται να υιοθετήσει τις προτάσεις της ερευνητικής κοινότητας για την καθιέρωση μεθόδων στοχευμένης αλιείας, επιδοτώντας του επαγγελματίες αλιείς;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Βαρδάκης Σωκράτης

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αραχωβίτης Σταύρος

Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Καλαματιανός Διονύσιος-Χαράλαμπος

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μπακαδήμα Φωτεινή

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Πολάκης Παύλος

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Συρμαλένιος Νικόλαος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος